

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA
— INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

Aprila - volitve v organe delavskega samoupravljanja

Po novem volilnem zakonu se voli vsako leto polovico članov v samoupravne organe. Tako bomo letos prvič volili samo polovico članov za DS podjetja, tovarnih in skupnih služb ter EE, to je namesto tistih članov, ki jim letos poteče enoletna mandatna doba.

Komisija za razvoj in organizacijo delavskega samoupravljanja pri DS podjetja je na svoji seji dne 16. februarja razpravljala o volitvah v letošnjem letu. Po zakonu je predvideno, da naj se volitve izvrše v gospodarskih organizacijah do konca aprila, to je po zaključnem računu, če je to mogoče.

Komisija je okvirno postavila skrajni datum, ko naj se volitve izvrše — v aprilu. To je seveda odvisno od DS podjetja, kdaj bo zasedal, ker mora volitve DS objaviti vsaj en mesec prej. Komisija je zavzela stališče, da se število članov DS podjetja ne menja, in da ostane še vnaprej 65 članov. V tem slučaju bomo letos volili za DS podjetja 33 članov, ostalim 32 članom pa poteče mandat prihodnje leto.

Tiste enote, ki imajo samo enega zastopnika v DS podjetja in mu mandatna doba poteče šele leta 1966, letos ne volijo predstavnika za DS podjetja.

Komisija je tudi že predvidela, kateri tovariši naj bi bili v volilni komisiji (5) in komisiji za volilne imenike (3) podjetja. Zakon o volitvah v organe delavskega samoupravljanja določa popolnoma demokratično izbiro kandidatov za vse organe delavskega samoupravljanja. Po je mišljeno tako, da en delavec predlaga v imenu še dveh članov kolektiva enega kandidata, lahko pa predlaga tudi več kandidatov v imenu gotovega števila volilcev kot predvideva zakon.

Zbor mora razpravljati in glasovati o vsakem posameznem kandidatu na zboru delovnih ljudi.

Naj poudarim še to, če hočemo imeti res demokratične volitve, mora biti na kandidatni listi več kandidatov, kot se jih voli v DS tako, da ima volilec — delavec možnost izbire po svoji presoji.

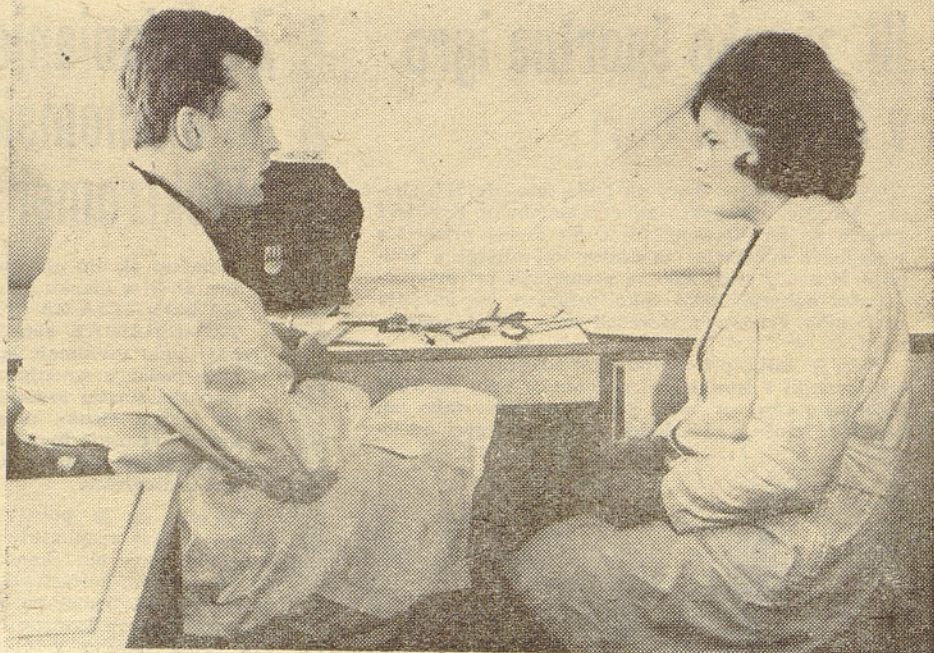
Zavedati se moramo, da je odgovornost, ki jo čuti vsak naš delavec, ko voli svojega predstavnika v organe upravljanja svoje tovarne, tako napredovala, da bo vsak resno razmislil, ko se bo odlašal, kdo naj pride v ta naj-

višji organ upravljanja tovarne. Zato moramo zagotoviti demokratično izbiro kandidatov in volitev.

Naloga sindikata v predvolilnem obdobju je, da organizira delovne sestanke po svojih enotah, kjer naj se med drugim dogovorijo o načinu kandidiranja tako, da se bodo delavci med seboj predhodno pogovorili, koga bodo predlagali za kandidata v organe upravljanja na zboru delovnih ljudi. Na teh delovnih sestankih, ki jih organizira sindikat, naj se poleg ostalega kritično obravnava delo samoupravnih organov — posameznikov — v teh organih. Tako bodo delavci lažje presodili z oziranjem na delo v samoupravnih organih, koga bodo predlagali za svojega bodočega predstavnika za prihodnjo mandatno dobo.

Komisija za organizacijo in razvoj delavskega samoupravljanja je prišla do zaključka, da člani naših DS ne izkoriščajo vseh možnosti demokratičnih pravic, ki jih po zakonu imajo, pri

(Dalje na 6. strani)

Iz skrbi za delovnega človeka; tudi v horjulsko tovarno prihaja dvakrat tedensko zdravnik, ki ima tedaj navadno dovolj pacientov in pacientk

Ali nam res manjka deviz?

Na vseh področjih našega gospodarskega življenja tožimo o pomanjkanju deviz. Dnevno in strokovno časopisje graja preizek izvoz in previsok uvoz. To poudarja zlasti banka, ki suvereno odloča o deviznem gospodarstvu, šablonsko deli in odreka devize podjetjem po svojih vidikih in predpisuje podjetjem izvoz tudi tam, kjer ni zanj ekonomskih pogojev.

Podjetja se diktaturi banke upirajo in pripisujejo vzrok za vse devizne težave banki, češ da se ne drži pogodb, je prepočasna in nima enakih odnosov do vseh podjetij.

Krivda pa je na obeh straneh. Podjetja nerealno visoko planirajo tako proizvodnjo samo kot izvoz. Povečana proizvodnja zahteva se-

veda več materiala, ki ga domači trg nima in ga je zato treba uvoziti. Uvoz raste zaradi tega hitreje kot pro-

izvodnja in seveda hitreje kot izvoz. Naravna posledica je pomanjkanje deviz.

(Dalje na 6. strani)

Lep uspeh:

150 omar SATC 20/200

Te dni je bila v montaži telefonskih central »Elektromehanike« v Kranju izdelovljena 150. omar SATC 20/200. Sama številka 150 ne pomeni posebne zanimivosti, če pa pogledamo malo bliže, bomo videli, da prav ta, na videz skromen podatek, pomeni velik uspeh montaže telefonskih central, in to ne samo doma, temveč tudi v tujini.

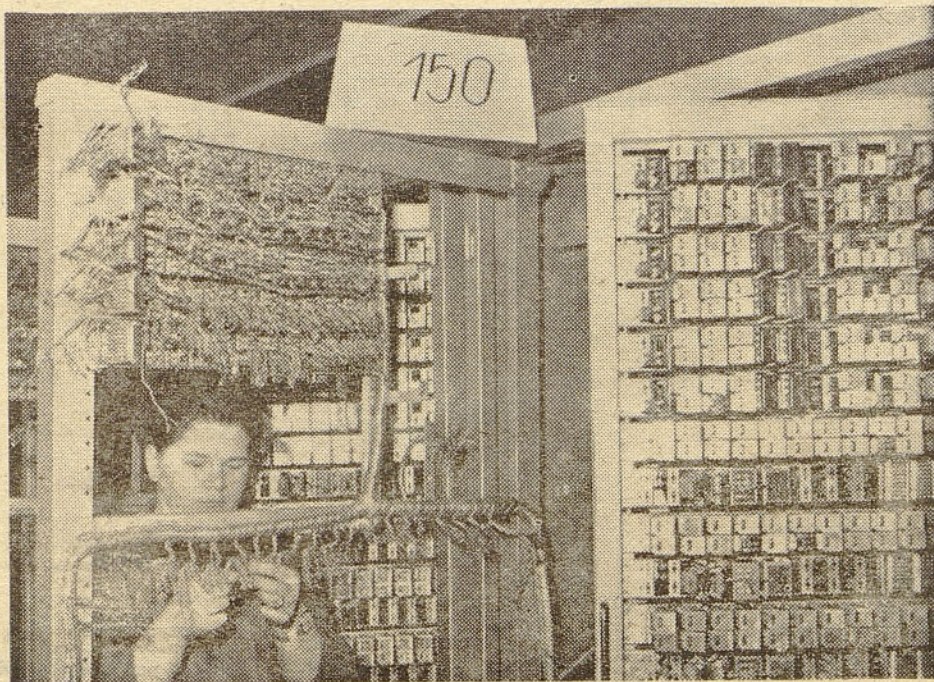
Škoda, da zaradi pomanjkanja uvoznega montažnega

materiala teh central zaenkrat še ne prodajamo na domačem tržišču, ker nas vežejo izvozne pogodbe, saj so inozemski kupci z omejenimi centralami zelo zadovoljni.

Serijska avtomatska telefonska centrala ali na kratko SATC 20/200 se izdeluje v štirih izvedbah, in sicer za 50, 100, 150 in 200 naročnikov. Grajena je v obliki omar, in sicer tako, da je vsaka omar za 50 naročnikov. Če hočemo npr. centralo povečati od 50 na 100 naročnikov, dodamo k prvi še drugo omaro ter ju med seboj povežemo z multipli na zelo enostaven način. Omare so prahotesno zaprte ter so tako nizke, da vse elemente lahko dosežemo s tal. Centrala ima tudi to prednost, da je crossbar sistema. Ima vgrajen koordinatni stikalnik KS 55, poleg tega pa še, kot prva centrala v Jugoslaviji, popolnoma nov element, dekadni rele, ki nadomešča dvizžno vrtilni izbiralnik DVI. Nima gibljivih delov kot DVI in ker ima centrala tudi KS 55, je ves sistem SATC 20/200 zelo hiter za vzpostavljanje zvez.

Kakor že rečeno, imajo te centrale dokajšen uspeh na zunanem tržišču, kar je v času hude konkurence laskavo priznanje za ISKRO, predvsem pa za člane kolektiva, ki so vložili svoj trud in znanje v izdelavo omenjene centrale, med katerimi pa posebno pozornost zasluži konstruktor tovariš Marjan Kristan.

— F. S. —

Posnetek kaže jubilejno 150. omaro SATC 20/200

III. zimsko športne igre v Kranjski gori

Ze smo pisali o tem, da bodo letošnje III. zimsko športne igre Iskre za spremembo v Kranjski gori in ne na Krvavcu, ki je bil doslej prizorišče borb naših smučarjev za naslov najboljšega v podjetju. S tem v zvezi smo se pozanimali pri pripravljalnem odboru, kako teko priprave na letošnje smučarsko prvenstvo. Izvedeli smo nekaj podrobnosti.

Ker je želja pripravljalnega odbora, da bi na tekmovanjih v smuku, veleslalomu in teku na 5 km sodelovalo čim več naših smučarjev, prav tako pa, da bi se letošnje »Iskriade« v Kranjski gori udele-

žilo tudi kar največ gledalcev in ljubiteljev zimskega športa iz vrst članov našega delovnega kolektiva, je upravni odbor podjetja prestavil prosto soboto 6. marca na 13. marec. S tem bo omogočeno zlasti tekmovalcem, da se bodo dobro pripravili na tekmovanja v nedeljo 14. marca, ko bo »šlo zares«.

Kot smo izvedeli, bo za prenočitev tekmovalcev in organizatorjev tekmovanja na razpolago Porentov dom v Kranjski gori in, ker bodo tekmovanja v nedeljo, pripravljalni odbor pričakuje, da zaradi številnih gledalcev s tem ne bo težav zaradi prenočitve, ker bodo le-ti povečini prišli v Kranjsko goro v nedeljo.

Priljubljeni odbor je za III. zimsko športne igre Iskre izdelal lične značke, ki jih bodo prejeli vsi aktivni udeleženci tekmovanja, gostom in gledalcem pa bodo na voljo za skromen prispevek.

Tekmovalci bodo podrobno in pravočasno seznanjeni s pozicijami za tekmovanja, vendar jim pripravljalni odbor priporoča, naj se za tekmovanja prijavijo čim prej pri športnih referentih svojih sindikalnih podružnic in naj s prijavi ne odlašajo do samega prihoda v Kranjsko goro. To bo namreč olajšalo delo pripravljalnemu odboru, s tem pa tudi izključilo možnosti za pomanjkljivosti v organizaciji in izvedbi tekmovanja.

Sodeč po dosedanjih prijavih bodo III. zimsko športne igre Iskre v Kranjski gori zares množična smučarska manifestacija našega delovnega kolektiva, zato menda ne bo veliko tistih, ki imajo pogoje za aktivno udeležbo na tekmovanjih, pa jih ta dan ne bo na smučiščih v Kranjski gori.

Na svidenje torej 14. marca v Kranjski gori!

R A Z P I S

Komisija za odpovedovanje in sklepanje delovnih razmerij DE skupnih služb razpisuje v organizacijskem biroju tovarne delovni mesti:

1. ORGANIZATOR — METODIK
2. ORGANIZATOR PODROČJA

Pogoji: visokošolska oziroma srednješolska izobrazba z delovno prakso.

Prijave sprejema kadrovski oddelek »Elektromehanike« Kranj.

Z odklanjanjem vpliva delavcev uprave na ekonomske uspehe, se komite ZK »Elektromehanike« ne more strinjati

V našem glasilu »Iskra« št. 5 od 4. februarja, se je tov. H. D. v članku »K POROČILU TOVARNISKEGA KOMITEJA ZA LETNO KONFERENCO ELEKTROMECHANIKE obrnil na delavce v proizvodnji, naj javno zavzamejo stališče do ocen, ki jih je komite podal v omejenem poročilu. Da bodo stvari jasnejše, smatra tovarniški komite, da mora zavzeti do takega članka nekaj stališč, predvsem pa bi komite opozoril tov. H. D., da je konferenca pravo mesto za iznašanje kritik in protikritik, ker jo zato tudi sklicujemo.

Menimo, da je pozitivno, da na osnovi rezultatov, ki slonijo na stvarnih ekonomskih obračunih, kolektivni ekonomskih enot bodisi na nivoju podjetja ali tovarne čutijo svoje uspehe v obliki nagrajevanja. Ta proces, ki ga moramo s formiranjem čim manjših ekonomskih enot čimbolj približati neposrednemu proizvajalcu, pa na drugi strani pogojuje določena nasprotja znotraj podjetja kot celote. Jasno je, da se bo vedno našlo nekaj grupacij proizvodnje, ki bodo začele zaradi objektivnih in subjektivnih činiteljev razvoj celote prehitovati in tudi takih, ki bodo zaostajale. Povsem razumljivo je, da bo v kolektivih zaostajajočih grupacij kaj hitro prišlo do razprav in nihanj, predvsem, če bodo nastopali nihaji tudi v njihovih osebnih dohodkih. Dejstvo, da zaostajanje pospesi in vzpodbuja proizvajalce k razpravam, ki v ekstremih dobijo tudi obliko pritožbe, je globoko pozitivno, in mislimo, da so sleherna razmišljanja o uravnalovki na tem področju politično negativna in v nasprotju s koncepti naše družbe.

Svojo veliko politično nalogo vidimo v tem, da bomo take razprave in več ali manj burne dogodke znali usmerjati v pozitivno smer oz. da se ne bomo spuščali v povišanje OD, kot praktičistično trenutno pot najmanjšega odpora, marveč, da bomo pritisk neposrednih proizvajalcev znali usmeriti na intenzivnejše uvajanje naprednejših organizacijsko ekonomskih in tehničnih prijemov. Ta naloga je dokaj komplicirana in težka; pri njenem reševanju si ne moremo privoščiti kaj prida napak, temveč lahko s koordiniranim delom in medsebojnimi tovariškimi razčiščevanji pridemo do otipljivih rezultatov.

Ena takih napak je brez dvoma v tem, da je decembrsko izplačilo stimulacije v upravi podjetja povzročilo pri ljudeh — ki zgoraj navedenih dejstev ne razumejo povsem — burno reakcijo, s tem pa znotraj proizvodnje v »Elektromehaniki« napeto politično situacijo, in da pišec odklanja vpliv delavcev uprave na ekonomske uspehe in tako tudi posredno na višino razpoložljivih sredstev za delitev OD v tej poslovni enoti. Če gremo mimo dejstva, da se je omenjeno iz-

plačilo izvršilo v zelo neprimernem času in bi v sodelovanju lahko s pravilnim informiranjem kolektiva gotovo preprečili širjenje neobjektivnih glasov med ljudmi, se pa z drugo ugotovitvijo komite nikakor ne more strinjati. Razen tega se nam zdi obžalovanja vredno tudi dejstvo, da skušajo komunisti z ugotavljanjem, kako majhen je njihov vpliv na posamezne stvari, že vnaprej oprati vso krivdo s sebe in otresti odgovornost tudi za v bodoče s svojih ramen.

V ljudeh uprave podjetja smo vedno gledali tiste člane kolektiva, ki naj s svojim delom ustvarijo čim boljše pogoje za ekonomski in tehnični napredek tovarn in pri tem ustvarjajo poslovno celovitost združenega podjetja. Kot taki lahko s svojim delom in odločitvami tovarnam veliko pomagajo in bodimo odkriti, tudi škodujejo. Torej je njihov vpliv pri nastajanju dohodka bistveno večji od tistega, ki ga ustvarja proizvajalec za strojem, zato jim kolektiv tudi priznava visoke osebne dohodke, ki jih prejema, ker tudi izpolnjevanje navedenega v polni meri od njih pričakuje. Prepričani smo, da delavci v upravi svoje naloge tudi tako vidijo in da se ne ravna-

jo glasom formulacij v omejenem članku.

Samo s konstruktivnim razpravljanjem in s sistematičnim odpravljanjem težav bomo uspeli Iskro kot celoto izboljšati. Le na ta način bodo cela kompleksna vprašanja (n.pr. izvoz), ki jih tovarne brez sodelovanja s skupnimi službami sploh rešiti ne morejo, dobila manjšo težo v našem ekonomskem življenju. Vsak pozitiven premik na tem področju (neobjektivni bi bili, če bi trdili, da jih doslej sploh ni bilo) smo in bomo v tovarnah vedno občutili kot veliko olajšanje, ki nam bistveno doprinese k elastičnosti, tehnični in ekonomski moči poslovanja. S tem, da se postavimo ob težkih dogodkih v krog in dopustimo, da obtožbe potujejo po njem, dosežemo sicer napetosti, rešitev pa nobenih.

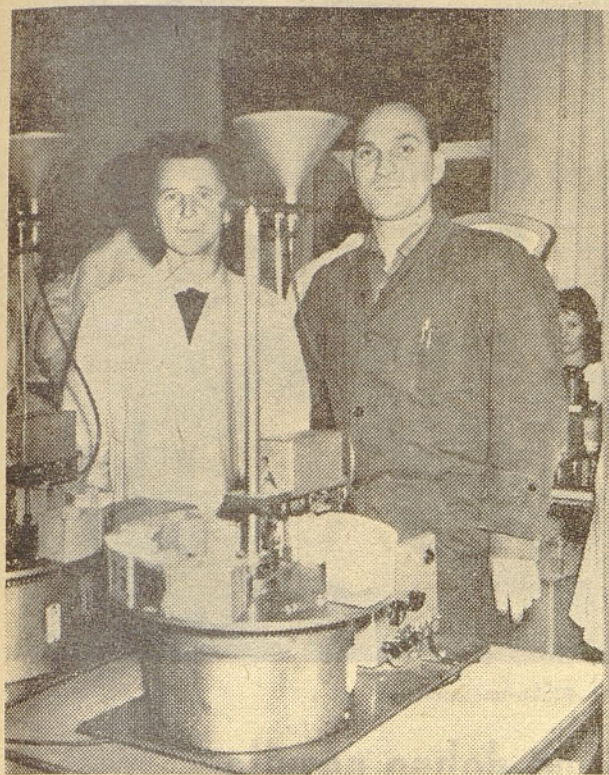
Naša tovarna se bori z nizom težav in dosega uspehe in tudi neuspehe. Mnogo je stvari, ki pri nas še niso v redu in ki smo jih kot take spoznali, in neobjektivno bi bilo, če bi valili krivdo zanje na ramena drugih. Verjetno obstajajo stvari, ki nas ovirajo pri našem delu in jih še nismo uspeli odkriti, zato bomo hvaležni vsakomur, ki nam jih bo odkril, toda še bolj bomo hvaležni tistemu, ki nam bo pokazal tudi, kako se rešijo! Takemu smo se pripravljali oddolžiti tudi finančno v polni meri; od okrnjenih ugotovitev neizpolnjevanja raznih strokovno in nestrokovno postavljenih planov, pa žal ne vidimo mnogo koristi.

Komite ZKS
Elektromehanike

Januarska proizvodnja

Tovarna	Plan v 000	Izpolnitev v 000	%
Elektromehanika	1.453.754	1.053.847	72,5
Elementi	624.343	481.601	77,1
Avtomatika	344.554	430.796	125,0
Aparati	373.172	235.409	63,1
Avtoelektrika	719.100	487.545	67,8
Motorji	153.031	133.679	87,4
Naprave	33.400	48.543	145,3
Elektronika	143.156	69.761	48,7
Kondenzatorji	165.545	166.668	100,7
Instrumenti	93.197	73.124	78,5
Usmerniki	114.325	36.391	31,8
Poĉprevodniki	120.873	24.821	20,5
Mikron	71.470	—	—
RA sprejemniki	307.811	178.090	57,9
Skupaj podjetje	4.717.721	3.420.275	72,4

Brezbrižnost naše radijske proizvodnje?

Lado Androja in ena izmed delavk, ki streže 10 obstoječim sortirnim strojem

Pred dnevi je »Delo« objavilo prispevek tov. Dušana Vidica iz Lesca s pripombami o novem jeseniškem oddajniku. Pismo je sprožilo precejšen odziv in komentarje, od katerih zadnji — generalne direktorije RTV Ljubljana — omenja tudi: »Nerazumljivo brezbriznost jugoslovanske in še posebej slovenske radijske industrije, da bi trg založila s široko izbiro cenenih in kvalitetnih ter seveda ustreznih sprejemnikov s srednjevalovnim in ultrakratkovalovnim področjem.«

Ker se odstavek nanaša na edinega proizvajalca radijskih sprejemnikov v Sloveniji — naše podjetje, oz. našo tovarno v Sežani, ne bo odveč, če osvetlimo ta problem še z druge strani.

Naše podjetje izdeluje v Sežani naslednje tipe radijskih sprejemnikov z UKV področjem: »TRIGLAV 62«, »TRIGLAV DE LUXE«, »OPATIJA DE LUXE« in »SIMFONIJA« ter brez UKV področja »VESNA«, »KOZARICA«, »PORTOROŽ« in »TI-

VOLI«, poleg tega pa še tranzistorizirani prenosni sprejemnik »BLED« brez UKV, ki mu bo kmalu sledil še tip »BLED UKV«. Kupci bodo letos imeli tako na izbiro celotni asortiment radijskih sprejemnikov v vseh variantah: pet tipov brez UKV in pet z vsemi običajnimi valovnimi dolžina, torej tudi UKV področjem.

Naša specializirana služba — oddelek za raziskavo trga — vsako leto analizira konjunkturo tržišča in potrebe po posameznih vrstah radijskih sprejemnikov v državi. Na podlagi dobljenih podatkov planira podjetje svojo proizvodnjo v naslednjem letu. Treba je namreč upoštevati, da je Slovenija precej zasičena z radijskimi sprejemniki. Novi kupci, ki prvič v življenju kupujejo radijski sprejemnik, večji del oklevajo z izbiro. Tisti kupci pa, ki kupujejo drugi ali tretji aparat v življenju, se v večini primerov odločijo za moderni koncertni tip z UKV področjem in mora biti tudi vdolan gramofon. Trgovina zato proda v Sloveniji največ tipov »TRIGLAV« in »OPATIJA«. Nasprotno je v BiH, Srbiji, Crni gori in Makedoniji. Kupce, ki prvič kupujejo, je tam največ, dokaj ostalih pa je manj zainteresiranih za UKV sprejemnike, ker na obširnem teritoriju slabo ali sploh ne sprejemajo UKV programa. Vseh teh kupcev je skoraj dve tretjini in temu je prilagojen tudi proizvodni program. Naše podjetje je imelo kot prvo cenen radijski sprejemnik »VESNA UKV« z omenjenim področjem, pa je zaradi manjšega interesa opustilo nadaljnjo izdelavo tega tipa sprejemnika. Namesto tega bomo dali na tržišče več ti-

pov tranzistoriziranih sprejemnikov »BLED«, tako da bodo izpolnili vrzel majhnih, cenenih sprejemnikov. Tako je popolnoma razumljivo, da diktirajo proizvodnjo radijskih sprejemnikov podjetju potrebe in okusi kupcev iz vse države, ne pa nekaterih posameznikov, oz. želje RTV Ljubljana.

Vse vemo, da v Sloveniji sprejemamo na UKV področju dobro le prvi program, medtem ko drugi, ki je vrh tega še časovno zelo omejen, še zdaleč ne pokriva vsega teritorija republike. Zaradi zelo hribovitega ozemlja je sprejem UKV programa ponekod zelo težaven, potrebne so posebne antene. Nič čudnega torej ni, da nekateri oklevajo pri nakupu sprejemnika z UKV področjem, saj je le-ta 10 do 15.000 din dražji, ne upoštevajoč še dodatne stroške za anteno, napeljavo in ozemljitev. In kako naj potem dopovedo prodajalci radijskih sprejemnikov kupcem nekje na jugu države, kjer je slab UKV sprejem, naj vseeno kupijo raje dražji sprejemnik z UKV področjem in se tolažijo s tem, da bodo itak RTV postaje v naslednjih letih razširile UKV mrežo po vsej državi.

Glede cenejših proizvodnih radijskih sprejemnikov moramo poudariti, da se cene sprejemnikov po ukinitvi plana I. od leta 1950 niso v bistvu spremenile in so ostale vedno iste, v določeni primerih celo nekoliko nižje!!!

Proizvodnja pri nas ni rentabilna, verjetno pa tudi v EI-Niš ni dosti bolje. V dokaz naj navedemo, da je pred leti še okrog 20 podjetij izdelovalo in montiralo radijske sprejemnike. Razen našega in

(Dalje na 6. strani)

Pomemben prispevek k večji proizvodnji

Lada Androjo sem obiskal v delovni enoti tovarne elementov za elektroniko v šentjernejcu zato, da bi mi kaj več povedal o svojem sortirnem stroju, s kakršnimi so mehanizirali sortiranje uporov. Novinarski radovednosti je kljub svoji skromnosti in redkobesednosti rad ustregel in — tu je najin razgovor!

Ste že dolgo član delovnega kolektiva Iskra in kakšne so vaše naloge?

»Ja, v Iskri sem že prek devet let, delam pa kot vodja tehnološke priprave dela. Delo, ki me veseli!«

Kako oz. kaj vas je privedlo, da ste se lotili konstrukcije sortirnega stroja?

»Pravzaprav ne vem kako in kaj naj vam odgovorim. Veste, ročno sortiranje uporov gre preveč počasi in ker vsi stremimo za čim večjo proizvodnjo, sem pač poskušal s takšnim strojem doseči večjo produktivnost. Prej na primer je 27 delavk ročno sortiralo dnevno količino uporov, ki smo jih izdelali v treh izmenah, zdaj pa, ko imamo deset sortirnih strojev, enako količino dela na njih opravijo le tri delavke, v vsaki izmeni po ena. To je menda precejšnja pridobitev!«

Je ta sortirni stroj povsem vaša zamisel?

»V glavnem je. Pred leti sem sicer v inozemstvu videl podoben stroj, vendar le bežno, da njegovih podrobnosti niti tedaj nisem spoznal. Razen njegove funkcije mi v glavi praktično od tega ni bilo ostalo nič in prav to je bilo morda krivo, da sem si moral zdaj tembolj razbijati glavo, preden se mi je stroj posrečil.«

Koliko časa pa ste se ubadali s konstrukcijo?

»Nekako dobro polovico leta sem naprej in naprej tuhtal, računal in risal, potem pa se je končno iz vsega skupaj le izcimil tako težko pričakovani sortirni stroj, kakršni nam zdaj tu že dajejo prve koristi. Seveda moram pri tem poudariti tudi velik delež tov. Jake Zdraviča, mehanika v našem obratu. Z njegovim sodelovanjem se je rodil prototip stroja, ki sva ga nato še izpopolnila, preden smo jih izdelali vseh deset.«

Kako pa sortirni stroji delujejo?

»Lahko jih pohvalim! Pravzaprav si nisem upal računati, da bodo tekli tako solidno, preprosto zato, ker smo jih izdelali doma. No, kljub temu pa nisem še zadovoljen z njimi in pravkar razmišljam o njihovi rekonstrukciji. K temu me namreč nujno sili povečana proizvodnja. Stroj bom zdaj rekonstruiral tako, da mu bom dodal še eno ročico in njegova zmogljivost se bo s tem povečala za 100%.«

Ali boste potem celotni asortiment uporov sortirali strojno?

»Nameravamo, vendar bo treba pri tem izdelati še dva stroja, in sicer za upore z vrednosti 1 in 2 W, katere doslej še vedno sortiramo

ročno. Vendar ta dva stroja ne bosta povzročila posebnih težav, ko že imamo potrebne izkušnje od prejšnjih. Ko bodo tekli vsi stroji s polno zmogljivostjo, bomo z njimi lahko sortirali do 800.000 raznovrstnih uporov dnevno, kar je že dokaj lepa številka, kaj ne?«

Najbrže po sedanjih uspehih pri sortirnem stroju ne boste prenehali razmišljati še o kakih drugih strojih in napravah, ki bi pospešili proizvodnjo?

»O tem sem sveto prepričan, čeprav trenutno še ne vem, česa in kdaj se bom lotil. Vsekakor pa je še precej takšnega, kar bi kazalo mehanizirati in izpopolniti, če hočemo doseči bolj ekonomično in hitrejšo proizvodnjo. Potrudil se bom, da mi bo še kaj uspelo, kot mi je ta sortirni stroj!«

-Jan-

Devize, devize...

Nič čudnega ni, če je povzročila napeta in za nekatera podjetja negotova situacija v pogledu oskrbe z uvoznimi surovinami in repro-materialom številne živčne

monologe in dialoge v gospodarstvu, upravi in drugih mestih, medtem ko sodi iskanje »krivca« za obstoječe stanje v že običajno prakso v takšnih primerih. (Seveda je treba pojem »krivca« jemati v naših razmerah pogojno: kajti on je brezobseben, ker takšne odgovornosti pri nas zaenkrat še ne poznamo. Toda to je že druga povest.)

Čim so težave vstopile v naša podjetja, so izšle od tod mnoge obtožbe, naslovljene v prvi vrsti na Jugobanko, ker »ne da« deviz. Ponenostavljeno se glasi apel takole: dajte nam devize, mi pa bomo povečali proizvodnjo in opravili vse drugo, kar se od nas zahteva. Ekonomski, predvsem pa politični učinek teh zahtev, so skušali ponekod podkrepiti z grožnjami o odpuščanju delavcev. Jugobanka pa je elegantno parirala: deviz namreč še zdaleč ni dovolj, razen

(Dalje na 6. strani)

IŠČEMO NOVE SODELAVCE

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja Iskre — tovarne radijskih sprejemnikov Sežana, ZA REDNA DELOVNA RAZMERJA razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Pogoji: Fakultetna izobrazba s 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 10-letno tako prakso. Osební dohodki in drugi pogoji po dogovoru.

Kandidati naj ponudbe in dokazila o izobrazbi in praksi pošljejo do 5. 3. 1965 na Upravo podjetja ISKRA Kranj, Organizacijsko-kadrovski sektor — kadrovska služba (komisija za razpis delovnega mesta direktorja Iskre Kranj — Tovarne radijskih sprejemnikov Sežana, Kranj, Kidričeva 40.

Prepihano ozračje

Letne sindikalne konference kranjske tovarne se je udeležilo od 187 delegatov 136, opravičeno odsotnih je bilo 2, neopravičeno pa 39, navzočih pa je bilo precej gostov.

V poročilu, ki ga je prebral predsednik sindikata Vili Planinšek, so bile nakažane dejavnosti sindikata do skoraj vseh podrobnosti. Če izvzamemo vse pozitivne uspehe pri družbeno političnem delu, samoupravljanju, gospodarstvu, kulturi, športu in socialnih vprašanjih, tedaj ne smemo mimo poudarka, ki ga je zajel tudi referat, o potrebi po nenehnem izobraževanju članov samoupravnih organov in političnih delavcev, če hočejo biti stalno na tekočem. Seminarje, ki so jih v ta namen pripravili, slušatelji niso vzeli resno, zato uspeh ni bil tak, kot se je pričakovalo. Tudi organizacijska struktura se je dokaj spreminjala zaradi nadaljnega razvoja in specializacije. Dejstvo pa je, da bi bilo z večjim in boljšim sodelovanjem in razumevanjem med posameznimi oddelki in z boljšo zasedbo na delovnih mestih s kvalificiranimi kadri možno že v doseganji pogojih doseči boljše uspehe, in da je pot pri reševanju problemov gospodarjenja le na onsovi mate-

Tudi izmet kaže negativno plat; preveč ga je! Poseben problem pa predstavlja v tovarni avtokontrola, ki je v delni stagnaciji. Referat vzrokov ni nakazal, zato bi bilo zanimivo slišati, kaj pravijo v kontrolnem oddelku!

Uvoz je trd oreh, izvoz pa ne zaostaja. Ne bi ponavljal, skoraj preveč smo o tem pisali. Kaže pa, da bomo še in še. Ker vemo, da je izvoz potreben, bomo izvažali, toda če ne bomo dobili za uvoz potrebnih finančnih sredstev, bo vprašanje izvoza ostal problem, ki ga sami ne bomo rešili. Zaradi tega dostikrat stoji delo, istočasno pa zgubljam milijone.

Samokritika in odkrivanje napak je nujnost. Zadnji čas je, da prenehamo s prevračanjem osebne odgovornosti na kolektivno odgovornost. Potrebna je sistematična in boljše informacija članov kolektiva, kar nam posebno kaže dogodki pred koncem leta in v začetku februarja, istočasno pa je treba stalno misliti na pravilno in stimulatивно nagrajevanje, ki temelji na pravični razdelitvi OD.

Kakor je bilo razvidno iz referata, je bila skrb za socialna vprašanja na dostojni višini, kljub pomanjkanju finančnih sredstev. Med skupno problematiko spada tudi vprašanje ZB. Komisija aktivna ZB je sicer veliko naredila, vendar so problemi, ki jih sama ne more reševati. Tej skupini je treba dati vso pomoč.

Referat se je ostro dotaknil nerazumevanja pri zaposlovanju invalidov in bolehnih. Vsaka DE bi želela le zdrave ljudi. Marsikdo pa ne pomisli, da so se nekateri izživeli oz. izžrpali pri delu v tovarni.

Stanovanjski problem je še vedno pereč. 291 prosilcev čaka na stanovanja, od tega čaka na brezplačno dodelitev 139 oseb, z udeležbo pa 152.

Področje kulture in športa je bilo obdelano dokaj podrobno. Proslave v tovarni so bile dobro organizirane, za gledališko umetnost pa, kakor je bilo povedano, ni zanimanja!? Sportniki so se letos ob pičlih sredstvih kar dobro odrezali, le izletov je bilo očitno premalo.

Iz nakazanega referata je bilo razvidno, da čaka vodstvo sindikalne podružnice v novi mandatski dobi veliko dela, predvsem pa za družbeni in osebni standard. Zavedati se je treba, da je človek faktor, ki bi mu morali posvečati prvo skrb, ker bomo le na ta način dosegli lepše uspehe v proizvodnji.

Poročilo nadzornega odbora, ki ga je podal Zore Novak, je bilo zanimivo v tem, da se ni dotaknil le finančnega poslovanja, ki je bilo v prvem obdobju dokaj svo-

(Dalje na 8. strani)

Delegati na sindikalni konferenci »Elektromehanike«

Vzajemna pomoč se dobro razvija

Kakor povsod in vedno je bil začetek vzajemne pomoči v tovarni v Horjulu skromen in sprva ta reč ni stekla tako kot so v sindikalni organizaciji pričakovali. Člani kolektiva se kar niso mogli odločiti za pristop in tako je nekaj časa po ustanovitvi njihovo število vztrajalo na okrog 70.

V zadnjem času je vzajemna pomoč oživela in število

včlanjenih se je povišalo na 188, medtem ko so njihove vloge v začetku dvignili zdaj že na 541.000 dinarjev. Člani vzajemne pomoči pridno posegajo po posojilih in jih tudi redno vračajo. Doslej je imela vzajemna pomoč težave le z dvema članoma kolektiva, ki svojih obveznosti nista poravnava tako, kot predvidevajo predpisi. Tre-

nutno je od vlog 188 članov vzajemne pomoči izposojenih okrog pol milijona dinarjev, kaže pa, da se bodo v prihodnje za pristop v to koristno organizacijo ogreli še nekateri drugi člani horjulskega delovnega kolektiva, ki si bodo tako omogočili hitro pomoč, kadar jim bo to potrebno, s tem pa se bo tudi okrepila materialna osnova same vzajemne pomoči, ki se je v času svojega obstoja že kar dobro zakoreninila.

-In-

Primem za vse, kar je treba...

Zmotil sem ga pri nalaganju peči. Rad bi se me bil znebil čim prej, ker mu dela nikoli ne zmanjka, vendar sem vztrajal in nekaj sva se le pogovorila. Janez Mencin je že polčetrto leto v naši delovni enoti v Sentjerneju. Kaj pravzaprav dela, je zanj težko odgovoriti, ker praktično dela kot kurjač, popravlja okna, vrata, pa kdo bi vedel kaj še vse. Skratka — doobra založen z delom.

»Po poklicu sem pravzaprav tesar in preden sem prišel v Iskro, sem vse od leta 1946 delal pri upravi za ceste. Največ sem popravljaj mostove, ki jih je obglodal zob časa. Vsakdo si želi na boljše in tako je tudi mene zabilo v Iskro. Tu imam nekaj več prejemkov, kar pa je najvažnejše, doma sem in ni mi več treba s kolesom na delo. Prej me je voznja po dežju, snegu in vročini močno zdelala.«

Na vprašanje, kako je zadovoljen v kolektivu, sem dobil le kratek odgovor: »Zelo! Le nekaj me moti. Delati moram takorekoč za dva, ker je moj tovariš, ki ima enake naloge kot jaz in enake prejemke, skoraj vedno v bolniški. Saj biti bolan za nikogar ni prijetno, toda jaz pa tudi nisem več tako

mlad, da bi lahko kar naprej »vlekel za dva«. Se le nabere teh drobnih del in človek nikoli ni »na tekočem«. No, pa tudi ta stvar ni takšna, da bi mi jemala voljo do dela.«

»Kako pa kaj medsebojni odnosi?«

»Kar lepo se razumemo, nimam se kaj pritoževati. Seveda so me najbolj vesela dekleta, kadar jim v mrazu pogrejem delovne prostore!«

»Kaj bi v vašem obratu spremenili in izboljšali, če bi na primer imeli odločilno besedo?«

Janez Mencin je obmolnil, nato pa pomežiknil hudomušno. »O tem doslej prav nisem razmišljal in ker se mi zdi, da mi nikoli tudi ne bo treba odločati, prepustim to rajši drugim, tistim, ki so za to poklicani. Kljub temu pa bi menda le bilo dobro poskrbeti malo bolj za osebne dohodke. Ti bi lahko šli bolj vzporedno z rastjo proizvodnje in — cen!«

Se sem skušal siliti vanj z novimi vprašanji, toda Janez Mencin mi je dal vljudno vedeti, da je plačan za delo in ne za kramljanje. Šele na poti domov sem začutil, da je drugače mislil zame!...

-C- Tov. Janez Mencin

Predsednik sindikata Vili Planinšek

rialne stimulacije proizvajalcev. Že preveč smo govorili o potrebi po boljšem izkoriščanju kapacitet, o racionalnem gospodarjenju, boljši kakovosti, izvozu in podobno. Treba je dejanj; razprav in besedičenj so ljudje že siti.

Referat je zajel tudi planiranje, ki predstavlja dokajšnjo oviro za hitrejši napredek. Potreben je sistem, ki bi omogočal planski in terminski službi pregled zasedbe kapacitet, s tem pa sistematično disponiranje in planiranje na osnovi strojno izračunanih podatkov o planiranih in doseženih terminih.

JUGOBANKA PRIPRAVLJA LETNE POGODBE ZA DODELJEVANJE DEVIZ

V podružnici Jugobanke za Slovenijo so se te dni začeli predhodni razgovori s predstavniki posameznih gospodarskih panog o sklepanju letnih pogodb za dodeljevanje deviz za uvoz reprodukcijskega materiala. Razgovore so začeli s panogami, ki imajo pozitivno devizno bilanco. Računajo, da bodo z omenjenimi panogami sklenili pogodbe že v februarju, z ostalimi pa v marcu. Pri sklepanju pogodb bodo upoštevali tudi letošnjo realizacijo izvoza.

Naš razgovor

Vprašuje UREDNIŠTVO, odgovarja sekretar komiteja ZK Elektromehanike ing. MITJA KLOPČIČ

Zakaj je na letni konferenci ZK diskutiralo tako malo ljudi?

Ker smo komunisti očitno premalo delali, smo imeli potemtakem tudi malo problemov. Verjetno je tej pasivizaciji botroval tudi pesimizem. Je pa na drugi strani očitno, da nas prav vse, ne samo komuniste, tare niz problemov in je torej na tej relaciji nekaj narobe. Tisto »nekaj« bo moralo počasi na dan, če bomo hoteli problem rešiti.

Obstaja nasprotje med diskusijami tovarišev, ki so na konferenci navajali, kaj vse bi morali komunisti napraviti v tovarni in izvajanji

delati, ker je njegovo delo na področju družbenega delavca široko in se srečuje pri njem z mnogimi mnenji, na katera mora reagirati, zavzeti stališče itd. Če stvari ne pozna, postane njegova diskusija lahko negativna, neprepričevalna, izgubi dialektično moč in lahko izveni v golo fraziranje, ki ga dandanes delovni ljudje odklanjajo. Vendar je jasno, da je problem informiranosti kolektiva o aktualnih dogodkih in problemih tovarne širši in sega daleč izven vrst nas komunistov. Komite je o tem problemu obširno razpravljal in bomo v najkrajšem času podvzeli akcije, za katere upamo, da bodo bistveno doprinesle k boljši informiranosti celotnega kolektiva.

Kakšno bo bodoče delo TK ZK?

Sedanji težki situaciji v naši tovarni botrujeta dva razloga: prvi razlog je v tem, da ima brez dvoma gospodarska situacija nasploh in v podjetju — na naše uspehe negativen vpliv. Drug velik, in bolj boleč razlog pa je v tem, da nismo znali s sistematičnim urejanjem stvari znotraj tovarne oblikovati našega dela tako, da bi bili v stanju presteči zunanje negativne vplive oz. jih celo izkoriščati v naš prid. Ljudje v tovarni to stanje občutijo in seveda vedno glasneje zahtevajo akcije v tej smeri. Komite mora v tej situaciji odigrati posredno vlogo med komunisti in izven njihovih vrst. Prek najrazličnejših oblik, osnovnih organizacij, aktivov itd. moramo pripraviti ljudi do tega, da vzamejo stvari v roke in da probleme, ki se izkristalizirajo, tudi res rešujejo, ne pa da pesimistično čakajo, »da se bo nekje nekaj zgodilo«. To je glavna naloga komiteja, sklepi konference pa postavljajo komiteju v njenem okviru tiste ključne točke, na katere naj osredotoči svoje delovanje.

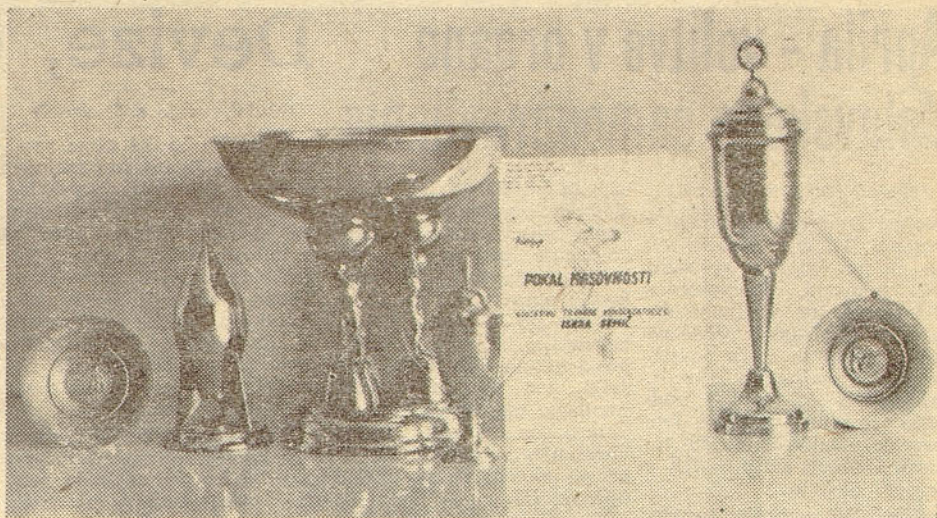
Ing. Mitja Klopčič

tov. Zlatnarja, ki je rekel, da tovarna ni partijska in da komunisti ne nosijo neposredne odgovornosti za proizvodnjo?

Komunisti po mojem mnenju nosijo predvsem odgovornost za politično življenje v tovarni in politično usmerjenost kolektiva kot celote. To je direktna odgovornost komunistov. Ker so gospodarski uspehi in neuspehi tovarne ozko povezani lahko tudi s političnimi gibanji znotraj kolektiva, obstaja tudi neka posredna odgovornost komunistov, ki je ni povsem lahko obrazložiti. Ker so samoupravni organi prava mesta za določanje gospodarske politike tovarne, lahko komunisti edino na tej relaciji vplivamo na potek stvari v tovarni. Zato je izredne važnosti, kakšna stališča tam zavzemamo in kakšne diskusije tam načnemo. Smatram, da smo komunisti odgovorni za kvaliteto dela samoupravnih organov, da pa bi grešili, če bi na njih vršili pritisk, da sklenejo npr. tisto, kar se nam ne zdi pravilno. Vprašanje odgovornosti je izgleda, nekaj, kar bomo morali, ne zgolj v vrstah komunistov, temveč na mnogo širši osnovi načeti.

Kaj menite o problemu informiranja?

Problem informiranja je postal ena izmed točk vseh širših razprav v naši tovarni. Strinjam se s tezo, da neinformiran komunist ne more

Prizadevanja semiških športnikov kot je videti po »beri« pokalov in priznanj ni bilo zaman. To bo prav gotovo dobra spodbuda za naprej!

II. delavske športne igre Črnomelj 1964-65

Lepi uspehi Iskrinih športnikov iz Semiča

Črnomelj, 18. II. 1964 — Na seji Občinske zveze za telesno kulturo Črnomelj so bili v počastitev občinskega praznika razglašeni rezultati štirimesečnega športnega tekmovanja. Na množičnem tekmovanju je sodelovalo 18 delovnih organizacij z 88 ekipami.

Tudi semiški športniki so sodelovali v tej veliki manifestaciji. Prva srečanja so pokazala, da je v Semiču precej nadarjenih športnikov, ki bi z rednimi vajami dosegali še večje uspehe. V tekmovanju v odbojki je semiška od 8 ekip zavzela prvo mesto in prehodni pokal. V kegljanju in streljanju so ženske osvojile prvo mesto, moški pa so se plasirali na drugo mesto v streljanju in namiznem tenisu. Posamezniki so dosegli naslednje uspehe: Dragica Plut in Anica Črnič prvo in drugo mesto v streljanju ter Ruža Ostrončič tretje mesto v kegljanju. V šahu je delila ISKRA 5. in 6. mesto z občino, v kegljanju je bila prva ekipa ISKRE na 10. mestu (sodelovalo je 19

ekip), v streljanju pa je družna ekipa ISKRE osvojila 5. mesto (sodelovalo 27 ekip).

Na tekmovanju je sodelovalo 24 ekip ISKRE; za njihov trud in množičnost je Občinska skupščina, družbeno-politične organizacije in Občinska zveza za telesno kulturo podelila veliko priznanje — pokal »MASOVNO-STI«.

Prostore tovarne kondenzatorjev v Semiču bodo krasili

štirje pokali, več plaket, priznanj in številne diplome. Prvi športni izpit je uspel in upamo, da je to šele začetek za nadaljnje delo. Razumljivo je, da je kolektiv na to ponosen, saj je, čeprav v športnem udejstvovanju, prekrižal marsikatero računo ostalim ekipam, ki jim je šport že v krvi. Vsem, ki so sodelovali v tem velikem tekmovanju, iskrene čestitke in mnogo uspehov tudi v naprej!

F. M.

S sindikalne konference v Horjulu

Sindikalna organizacija tovarne elektronskih merilnih instrumentov v Horjulu je imela svojo redno letno konferenco 26. januarja, ob solidni udeležbi članov delovnega kolektiva. Če pravimo, da je bila udeležba na konferenci solidna tedaj tega ne moremo v celoti trditviti tudi za

razpravo. Pričakovati bi bilo, da bo na letni konferenci sindikalne organizacije prišlo do razprave o prav vseh tistih vprašanjih, ki člane kolektiva najbolj zanimajo in o katerih bi bilo prav in umestno, da bi razpravljali do takšne ravni, da bi zanje tudi našli ustrezne rešitve. Se zlasti je bilo na konferenci pogrešati razpravo s strani mladih proizvajalcev, ki jim pri delu gre vse priznanje, na sestankih in konferencah pa jim beseda kar ne gre z jezika. Kljub temu, da smo pričakovali širšo razpravo, ne smemo misliti, da pa na konferenci ni bilo govora o nobenem pomembnem vprašanju. Tako na primer so se člani kolektiva podrobneje porazgovorili o proizvodnem planu, lanskim delovnih rezultatih, subjektivnih in objektivnih vzrokih, ki so otežkočali proizvodnjo in okrepih, ki naj bi te težave odpravili. Iz razprave o tem je bilo povzeti željo in prizadevanja celotnega kolektiva, da bi v letošnjem letu, ko bodo težave z reprodukcijskim materialom nedvomno še hujše kot v preteklem letu, z racionalnejšim gospodarjenjem in z zniževanjem poslovnih stroškov kjer je

Dvajset let je Barbka Pergar delala v mali strugarni kranjske tovarne. Ob upokojitvi so se sodelavci poslovili od nje s cvetjem, lepimi darili in najboljšim željani

(Dalje na 6. strani)

Aprila - volitve v organe delavskega samoupravljanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

svojem delu v samoupravnih organih. Tu se predvsem misli na postavljanje vprašanj UO podjetja, generalnemu direktorju ter vodilnim delavcem in drugim predstavnikom skupnih služb podjetja, ter za realizacijo člana 61. poslovnika DS in UO podjetja ter njihovih komisij. Iste pravice imajo člani DS tovarn, skupnih služb in EE v svojem okvirju.

Člani DS podjetja, tovarn, skupnih služb in EE lahko postavljajo vprašanja ustmeno ali pismeno na sami seji DS. V kolikor postavlja član DS pismena vprašanja, mora dobiti nanja tudi pismen odgovor v 15 dneh preko predsednika DS.

Predsednik DS pa tako o vprašanju kot odgovoru obvesti DS. V kolikor pa postavlja član DS ustno vprašanje na sami seji DS, je vprašani dolžan dati odgovor ustno na istem zaseda-

nju ali po sklepu DS na naslednjem zasedanju. Član DS lahko zahteva tudi na ustno vprašanje pismen odgovor. Pismene odgovore lahko predhodno obravnava tudi UO.

Član DS, ki je postavil vprašanje, lahko v skladu s poslovníkom DS in UO podjetja ter njihovih komisij predlaga, naj se o stvari, na katero se nanaša njegovo vprašanje, razpravlja na tej ali pa na eni izmed naslednjih sej DS.

Vprašanja naj bodo kratka, zgoščena in jasna, da bo razvidno, na kaj se nanašajo.

DS naj določi čas, kdaj člani lahko zastavljajo svoja vprašanja.

Komisija za organizacijo in razvoj delavskega samoupravljanja pri DS podjetja priporoča tudi vsem enotam v podjetju, da se v okviru njihovih organov upravljanja poslužujejo tega načina pri svojem delu.

J. S.

Devize, devize...

(Nadaljevanje s 3. strani)

tega pa bo banka sama presrečna, če jo bo kdo razbremenil dolžnosti razdeljevanja deviz, ki spominja na svetopisemsko zgodbo o delitvi šestih hlebcev. Ne glede na to, da se lahko strinjamo z vrsto kritičnih pripomb na račun poslovnosti in poslovanja bank, tista osnovna — namreč da ne marajo dati deviz — ne drži. Kajti deviz res ni...

Razvoj stvari pa se je med tem nadaljeval: po gospodarstvu in po podjetjih so pričele sedaj deževati obtožbe, pomešane z dobrohotnimi lekcijami. Kdor ne more izvažati in si ne more po sistemu deviznega samofinanciranja oskrbeti deviz — naj zapre trgovino. Saj so proizvajalci pravzaprav sami »krivci« za te težave z uvozom, ker so bili gluhi za pravočasne in dobronamerne nasvete naj več izvažajo. Pri tem so jih vodili spekulantski nagibi in želje, da bi jim država zagotovila devize in repromaterial po nizkem kursu, katerega bi potem

montirali, predelovali in prodajali na domačem tržišču po visokih cenah. Sedaj pa je takšni politiki odzvonilo in vsak naj se znajde kakor ve in zna...

Nismo prepričani, da je stara kompromisna modrost — po kateri je treba iskati resnico nekje na pol poti — uporabna vedno in povsod. Toda to »umivanje rok« in pronašanje odgovornosti na proizvajalce je očividno prav tako nesprejemljivo, kot enostranske obtožbe na račun banke. Najmanj kar je, lahko povzroči sum takšno vprašanje: menda ne bo držalo, da boleha nekaj milijonov jugoslovanskih proizvajalcev in samoupravljalcev za gospodar. daltónizmom (barvno slepoto), za razliko od organov izven njih, ki so bili daljnovidni in pravočasno opozarjali na posledice?

Če samo površno pobrska-mo po vzrokih, ki so privedli do sedanje devizne zagate, ne bo težko argumentirati zaključek, da nima nihče pravice do »umivanja rok«. Če jugoslovansko gospodarstvo na primer še danes nima kapacitet, ki bi omogočale enakopravnejše vključevanje v konkurenco na mednarodnem tržišču, to je, če dosedanja investicijska politika ni bila sposobna za vključevanje Jugoslavije v mednarodno delitev dela — potem to ni izključna krivda gospodarstva; kajti največji del investicijskih sklepov je storjenih mimo njega. Če podjetja do sedaj niso videla dovolj jasno svoj interes v izvozu, je k temu pripomogel sedanji devizni režim, po katerem se delijo devize na centralističen način in s tem prav vzpodbujajo proizvajalce na kratkoročne efekte. In če je ta devizni režim danes najprimitivnejši v celotnem našem gospodarskem sistemu, potem tudi to ni samo »krivda« delovnih organizacij.

Da ne bo nesporazuma: vse to ni rečeno z namenom, češ da naj nekdo drug rešuje gospodarstvo iz sedanjih težav; kajti to bi pomenilo v končni liniji znova klicati na pomoč administracijo, ki

lahko — kot kaže dosedanja praksa — več zaplete kot razplete. Samo proizvajalci so tisti, ki lahko najdejo rešitev iz teh skrbi in ki lahko prevzamejo odgovornost za celotno jugoslovansko plačilno bilanco: celo za ceno likvidacije takšnih podjetij, ki v pogojih postroženega gospodarjenja ne najdejo moči, da bi prenesla to breme v vse posledice...

(VJESNIK U SRIJEDU, 17. 2.)

S sindikalne konference v Horjulu

(Nadaljevanje s 5. strani)

to le količikaj možno, skušali omiliti proizvodne ovire in tako ustvariti boljše pogoje za izpolnitev svojih proizvodnih obveznosti.

Nedvomno razprava ni mogla mimo vprašanja, ki se redno pojavlja na dnevnem redu takšnih konferenc in sestankov — mimo vprašanja delitve osebnih dohodkov, ki naj bodo dejanski odraz pri zavednosti kolektiva za skupne uspehe. Pri tem je bilo ugotovljeno, da delavci v proizvodnji s posebno marljivo vstopjo lahko dosežejo višje osebné dohodke, medtem ki tega ni moč na režijskih delovnih mestih, kjer bi za izredno prizadevanost tudi morali imeti merila, ki naj bi le-to stimulirala.

Nadalje je razprava obdelala vprašanje kulturno-prosvetne dejavnosti, kateri bi bili glede na razmere v Horjulu vsekakor treba dati večje možnosti in boljše življenjske pogoje. Zlasti zivahnjo pa so udeleženci sindikalne konference govorili o dokaj perečem stanovanjskem vprašanju. Kljub lanskemu prispevku tovarne in reševanju stanovanjskih vprašanj, je ostalo odprtih še veliko primerov, toda žal ni na razpolago sredstev, ki bi stanovanjsko krizo rešili, ali vsaj omili. To postaja problem tudi zaradi visokostrokovnega kadra, ki ga tovarna pri svoji vedno širši dejavnosti nujno potrebuje.

— G. B. —

Ali nam res manjka deviz?

(Nadaljevanje s 1. strani)

Namreč, da bi z devizami, ki jih dobivamo, racionalno gospodarili, jih prepuščamo banki, ki jih deli administrativno in šablonsko, ne da bi upoštevala interese celotnega našega gospodarstva. Kritika našega deviznega sistema je zato več kot utemeljena. To uvidevajo že na najvišjih mestih. Predsednik Izvršnega sveta SR Hrvatske Mika Spiljak je na seji gospodarskega odbora Sabora dne 11. t. m. takole opisal naš devizni sistem: »Dejstvo je, da je devizni sistem najbolj zaostali del našega družbenoekonomskega sistema. V nasprotju od drugih gospodarskih področij smo tu obdržali popolno centralizacijo in tipične metode distribucije. Nujna potreba je, da brez odlašanja devizni sistem menjamo.«

Današnje težko devizno stanje in naše gospodarske težave so posledica centralističnega distribucijskega sistema, tako na domačem trgu kot v zunanji trgovini. Pretirane investicije, domače in iz uvoza, imajo prav tako svoj izvor v tem sistemu.

Pri razpravah, zakaj nam manjka deviz, le preveč poudarjamo previsok uvoz reprodurcijskega in investicijskega materiala, pogrešamo pa kritike na račun uvoza nepotrebnega ali vsaj lahko pogrešljivega blaga za široko potrošnjo.

Pravkar je izdal Zavod za raziskavo tržišča Zvezne gospodarske zbornice v Beogradu statistiko o uvozu potrošnega blaga za leto 1964.

Ze pri bežnem pregledu statistike najdemo za nad 25 milijard deviznih dinarjev (1 dolar = 750 deviznih di-

narjev) uvoženega blaga za široko potrošnjo, ki bi se mu v večji meri brez škode lahko odrekli.

Če upoštevamo, da je Iskra v letu 1964 uvozila za 4.673 milijonov din materiala za reprodurkcijo in za investicije, vidimo, da bi mogli z reduciranjem uvoza široke potrošnje pokriti potrebe za več kot pet takih podjetij kot je naše!

Nekatere postavke iz uvoza za leto 1964:

Vrsta blaga	Dev. din (milijoni)
Gramofoni	1.024
Ročne ure	2.331
El. briv. aparati	457
Televizorji	496
Tranz. radioaparati	49
Elektr. likalniki	324
Hladilniki	776
Sesalci prahu	638
Pralni stroji	805
Osební avtomobili	3.903
Kinopr. in kamere	426
Glasbeni avtomati	261
Magnetofoni	546
Mehanizirane igrače	550
Ostale igrače	751
Nalivna peresa	667
Kemični svinčniki	469
Umetne svile, tkanine	4.612
Linolej	1.184

Listo bi mogli še in še nadaljevati in jo izpopolniti s parfumi, najlonom, krznom, zavesami, čipkami, pregrinjali za postelje, stezniki, kristalnim steklom, umetnimi biseri, poldragim kamenjem itd. itd.

Mnenja sem, da že ta spisek pove dovolj. Nas bo zanimal zlasti prvi del spiska, to je uvoz gramofonov, televizorjev, radioaparatom, li-

kalnikov, hladilnikov, itd. Vemo, da je teh izdelkov, ki jih izdeluje domača industrija, več kot preveč na trgu, pa jih še uvažamo. Zlasti pada v oči uvoz gramofonskih aparatov. Jugoslovanska proizvodnja leta 1964 je znašala 250.000 gramofonov, kar je okrog 100.000 več, kot pa so potrebe trga. Zato imamo po vseh trgovinah ogromne zaloge gramofonov. Kljub temu pa smo dali nad milijardo deviznih dinarjev še za uvoz.

Ti pojavi kažejo, kako nujno potrebno je, spreminiti dosedanja devizni režim. Devize naj bi delili sami proizvajalci, ki bodo našli za to najbolj ekonomične metode, ki bodo upoštevale prave interese celotnega našega gospodarstva.

F. B.

Brezbrižnost naše radijske proizvodnje?

(Nadaljevanje s 3. strani)

EI so skoraj vsa opustila izdelavo zaradi nerentabilnosti; (tudi RIZ opušta proizvodnjo koncertnih sprejemnikov, »Rudi Čajavec« pa itak proizvaja samo avtomobilske radijske sprejemnike). Poleg tega so cene radijskih sprejemnikov za posamezne tipe istih kvalitet enake kot v tujini v tehnično razvitejših državah, česar ne moremo trditi za vse druge tehnične predmete.

Naše podjetje je največji proizvajalec elementov za elektroniko, s katerimi krije pravzaprav vse potrebe v državi. Razen elektronk in vrtilnih kondenzatorjev izdelujemo vse doma in še poleg

tega ugotavljamo rentabilnost svoje priznane kvalitete radijske proizvodnje ter imamo celo planirano izgubo, ki jo moramo vsako leto kriti s proizvodnjo drugih pagonog.

Kje je torej brezbrižnost naše industrije radijskih sprejemnikov?

Za popularizacijo UKV tehnike, njenih prednosti in oznake Hi Fi kvalitete je podjetje storilo precej. V številnih člankih smo in še seznanjamo potrošnike o prednostih poslušanja UKV programa, vendar je razvoj v tej smeri odvisen še od drugih činiteljev. Medtem ko Direkcija RTV Ljubljana s prstom kaže na nas kot kriv-

ca za majhen odstotek UKV sprejemnikov, sodimo, da bi bilo bolje, če bi seznanjala javnost o svojih problemih radiodifuzije, ki jih je dovolj, celo kričečih, ali ne?

Večje število UKV sprejemnikov je nedvomno najbolj potrebno široko razpredeno omrežje UKV postaj po vsej državi z minimalno po dvema nacionalnima programoma. Za tem bo večina potrošnikov ob vzporedno večji kupni moči sama posegla po kvalitetnejših sprejemnikih z UKV področjem in morda tudi z vdelanim električnim gramofonom, ki ji bo naša radijska industrija nedvomno z veseljem sledila.

Marjan Kralj

Prodaja v januarju

Prodajni oddelek	Plan v 000	Realiz. v 000	%
Zveze			106,1
Naprave			97,5
Merilna tehnika			96,1
Stikalna tehnika			89,7
Avtoelektrika			97,9
Elementi			87,1
Široka potrošnja			74,1
Skupaj	3.000.000	2.741.799	91,4
Rezervni deli	120.000	96.445	80,4
Skupaj	3.120.000	2.838.248	91,0

Podatki so izračunani na osnovi mesečnega operativnega plana, ker gospodarski plan podjetja še ni bil sprejet. Primerjava bruto blagovnega prometa gotovih izdelkov januar 1964-1965 nam kaže indeks 1,09.

Sistematična skrb za borce NOV je potrebna

Zadnje čase so pereča vprašanja borcev NOV postala končno temelj številnih razprav, tako v najvišjih republiških skupščinskih organih in komisijah kot tudi v posameznih okrajih, občinah in tudi nekaterih podjetjih, med katerimi ima vsekakor »Iskra« pozitivno vlogo. Na tiskovni konferenci, na republiškem sekretariatu za informacije je podrobno spre-

govorila (20. II.) tudi predsednica komisije za vprašanja borcev pri Izvršnem svetu SRS Majda Gaspari. Iz njenega govora, ki je obravnaval OD zaposlenih borcev, o pokojninah, invalidninah, priznavalninah, o zdravstvenem varstvu in zavarovanju kmetov borcev, o stanovanjskih problemih, položaju otrok padlih in po vojni umrlih borcev NOV — povzemamo nekaj misli, ki najbolj zanimajo borce NOV v podjetju oziroma komisijo aktiva ZB.

Med problemi, ki so še vedno pereči, je dodatek zaposlenim borcem z nizkimi osebnimi dohodki in temu prilagojena pokojnina. Republiški zakon o dodatku za zaposlene udeležence NOV je sicer izboljšal materialni položaj zaposlenih borcev, kljub temu pa je še vedno skoraj dve tretjini borcev v SRS prejemale pokojnino izpod 40.000 din. Novi pokojninski zakon se za borce v bistvu ni izpremenil, vendar pa ni razumljiva in sprejemljiva postavka o prekinitvi delovnega odnosa ali ustavitvi pokojnine.

Hkrati je nastal problem nadaljnega prejetja borčevskega dodatka vseh tistih, ki so se udeležili NOV po 9.9.1943. Zaradi pogojev, da mora biti upravičenec do tega dodatka NOV pred 9.9.1943 in da mora imeti najmanj 15 let za pokojnino vstevne dobe, od te pa 10 let efektivne delovne dobe, ne more realizirati te pravice večje število borcev NOV, ki izpolnjujejo le enega od teh pogojev. Številni borci, ki so vstopili v NOV pred ali neposredno po 9.9.1943, imajo še vedno osebne dohodke pod povprečjem (36.000 din), ki ga določa zakon. Zato bo nujno omenjene postavke tega zakona nekako popraviti ter valorizirati borčevski dodatek. Zanimivo je, da je te probleme skoraj z enakim mnenjem tolmčila tudi komisija aktiva ZB na letni konferenci »Elektromehanike« in na seji predsednikov komisij ZB podjetja »ISKRA«, zato je verjetno, da bodo manjša predsednice komisije za vprašanje borcev IO SRS Majde Gaspari, koristila tudi nadaljnemu delu in prizadevanju komisije aktiva ZB podjetja ISKRA.

Z namenom, da informiramo naše kolektive o dejanskem izplačevanju in višini OD v Upravi, kar vsekakor ni nobena skrivnost za tistega, ki redno prebira mesečna poročila o gibanju OD, objavljamo nekaj podatkov, kot tudi problematiko delitve OD v Upravi nasploh. Delni razlog je tudi v tem, da nekateri napačno informirani posamezniki izkrivljevanje tolmčijo politiko OD v Upravi.

OD Uprave so bili določeni z gospodarskim planom in sprejeti od samoupravnih organov Uprave in podjetja, in sicer v višini 3,96 % od pla-

niranih OD tovarn, medtem ko je bil določen posebej ta odstotek za propagandno službo v višini 0,43 %. Namen tega je bil, da se OD Uprave veže posredno prek izplačanih OD v tovarnah na poslovne rezultate le-teh, kajti fiksni značaj OD Uprave je vse do leta 1964 na zaposlene deloval zelo destimulativno. To določilo gospodarskega plana je dovoljevalo Upravi, da mesečno izplača največ 3,96 % izplačanih OD v tovarnah. Ker pa so tovarne v letu 1964 obračunale in izplačale za skoraj pol milijarde stimulativenega dela OD, je bila seveda tudi Uprava upravičena do 3,96 % te stimulacije. Čeprav je bilo predvideno, da se stimulativen del OD v Upravi obračunava mesečno, to ni bilo mogoče, ker je bil gospodarski plan pozno sprejet, poleg tega pa tudi sam mehanizem obračunavanja tega dela OD še ni bil utečen. Dejansko je Uprava izplačala trikrat, in to prvič šele v septembru kumulativno za prvih 6 mesecev, drugič v novembru za 4 mesece ter v decembru za 1 mesec. V novembru je bilo prav zaradi izplačila stimulacije tudi visoko povprečje OD (109.951 din).

V zvezi z izplačevanjem stimulacije moramo poudariti to, da so samoupravni organi ob vsakem izplačilu

posebej sklepali (čeprav ne bi bilo potrebno) o njegovi višini in primernosti glede na neugodno situacijo po tovarnah. Omeniti moramo še to, da se OD za celo Upravo niso povečali že od leta 1963, razen seveda kolikor so vplivala nova delovna mesta, splošno povečanje OD za 10 % v začetku 1964 ter draginski dodatek 3000 din. Že leta 1963 so bile izdelane analitične ocene delovnih mest, ki se razen nekaj izjem niso spreminjale. Prav tako tudi nov pravilnik o delitvi OD, ki velja od 1.1.1965, ne predvideva nobenega zvišanja OD. To pa ne moremo trditi niti za eno tovarno, saj je znano, da so z novimi pravilniki o delitvi OD le-te visoko prekoračile obračunske postavke iz leta 1964.

Da to stagniranje OD Uprave povzroča nemajhne kadrovske probleme je popolnoma jasno. To nam pove še podatek, da je bilo v 1.1964 dokaj fluktuacije (37,2 %) prav zaradi nizkih OD.

Če pogledamo še povprečne OD v Upravi za leti 1963 in 1964 ter jih primerjamo s povprečnimi OD tovarn za isti leti, vidimo, da se razlike manjšajo ter da so se povprečni OD tovarn procentualno še enkrat več povečali kot pa OD Uprave:

		Tovarne	Uprava	Indeks uprava tovarne
Povpreč. OD	1963	33.180	65.690	198,1
Povpreč. OD	1964	43.190	76.350	176,8
Indeks	$\frac{1964}{1963}$	130,0	116,1	

Primerjava kaže, da osebni dohodki tovarn hitreje rastejo kot pa v Upravi.

Če pa bi še upoštevali nove pravilnike o delitvi OD tovarn z novimi obračunskimi postavkami, bi dobili takšno sliko, da je večina istih delovnih mest v tovarnah bolje

ali enako plačana kot v Upravi (to velja predvsem za večje tovarne).

Letno poročilo o osebnih dohodkih za celo podjetje in posamezne enote bo objavljeno v eni izmed prihodnjih števil.

F. Š.

Dopisujte v »Iskro«

NASLOV UREDNISTVA: KRANJ, TAVČARJEVA 43

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi mojega dragega očeta se najtopleje zahvaljujem delovnim enotama »Kontaktorka« in »Ploščati rele« za poklonitev venca in izraze sožalja.

Marija Gražar

SKLEPI

letne konference

komiteja ZK

Elektromehanike

1. Kadrovska struktura članov naše organizacije je glede na staž v Zvezi komunistov, starost in spol precej neugodna. Zato je potrebno posvetiti v naslednjem obdobju večjo pozornost sprejemanju, predvsem mlajših članov in žensk.

2. Za mlajše člane ZK in za tiste, ki bi jih predvidoma vključili v našo organizacijo, je treba organizirati vsaj enkrat letno posebne seminarje, kjer bi jih seznanili z osnovnimi marksistične teorije, programom in cilji Zveze komunistov.

3. Gibanje osebnih dohodkov je treba prilagoditi gibanju realne kupne moči in produktivnosti dela.

4. Vztrajati na doslednem izvajanju določil statuta, ki urejajo notranje ekonomske odnose v podjetju, zlasti glede odpravljanja poslovnih izgub, da bi tako prišlo do čim manjšega preliivanja sredstev iz ene tovarne v drugo.

5. Posvetiti večjo skrb kalkulacijam izdelkov in spremljanju dejanskih stroškov izdelave ne samo ob koncu leta, temveč tekoče in sistematično med letom.

6. Da bi še bolj krepili vlogo samoupravnih organov, moramo posvetiti posebno skrb izboru članov v samoupravne organe in njihovi sistematični vzgoji in pripra-

vi za delo v samoupravnih organih. Izboljšati je treba tudi odnos posameznih strokovnjakov do članov, ki delajo v samoupravnih organih. Vzoredno s krepitvijo materialne podlage delovnih enot povečati tudi njihovo odgovornost.

7. Razširiti spoznanje, da od izpolnitve plana v celoti zavisi tudi izpolnitve plana proizvodnje za domače tržišče, ker le na ta način lahko pridobimo potrebni material iz uvoza. Zato je treba izboljšati poslovanje z izvozniki naročili v tovarni zlasti pa na relacijah tovarna — zavod in tovarna — ZTO, da bi tako čim bolj lahko sledili tržnim potrebam in ugodili potrebam inozemskih kupcev.

8. Težave, ki jih imamo s preskrbo materiala ob soraz-

merno neugodnem obračunu obratnih sredstev, dokazujejo, da ni mogoče teh problemov reševati ročno in je zato potrebno čimprej vključiti na področju planiranja stroje za obdelavo podatkov.

9. Proces specializacije po proizvodnih enotah naše tovarne, ki se je pričela v letošnjem letu, je treba po predvidenem programu nadaljevati in v postavljenem roku zaključiti.

10. Izboljšati kvaliteto obveščanja delovne kolektiva, s tem, da se ga v vseh važnejših zadevah obvešča pred sklepanjem na samoupravnih organih in z večjim posluhom spremljati potrebe in želje ljudi ter takoj reševati nastale probleme, ne pa z zavlačevanjem omogočiti njihovo zaostrovanje.

11. Z bolj človeškimi metodami odpravljati način papirnatega reševanja navidez nepomembnih človeških zadev. Gojiti tovariške odnose med ljudmi in bolj spoštovati osebnosti vsakega delavca ter z večjim razumevanjem reševati njihove zahteve in potrebe. Odpravljati pojave nehumanitarnih odnosov, ki se izražajo v iskanju privilegijev, neosnovanem kritiziranju in grobim reagiranjem na kritiko.

12. V okviru skrbi za človeka naj se posveča vprašanju stanovanjske izgradnje in problematiki družbenega standarda več pozornosti.

13. V bodoče se morajo organizirati aktivni ZK iz posameznih področij, na katerih se bo obravnavala tekoča problematika.

Prepihano ozračje

(Nadaljevanje s 4. strani)

bodno, dočim se je po zamjenjavi kadra povzpelo na dostojno višino, pač pa se je dotaknil vsega dela vodstva sindikalne podružnice; nakanazane so bile tudi pomanjkljivosti, ki pa naj bodo novemu odboru v opozorilo, da jih čimprej odpravi. Sam zaključni račun za leto 1964 izkazuje presežek nekaterih izdatkov nad dohodki, predvsem zaradi nizke dotacije tovarne.

Razprava, ki jo je z izrednim posluhom vodil delovni predsednik Leopold Mrak, je potekala izredno sproščeno, dejal bi, v razpravo je zapihal nov, osvežujoč veter in prepihal že nekam zaduhlo ozračje na raznih sejah in konferencah. Ni bilo plehkkih govoranc, besede so udarjale brez pomislekov levo in desno, ko so govorili o osebnih dohodkih, birokraciji, slabem informiranju, tehnološkem procesu, razvoju, cenah, nenehni dražtvi, izvozu ipd. Prišli so do zaključka, da si morajo pomagati predvsem sam, vsekakor pa pričakujejo tudi pomoč od Uprave ZZA in vseh služb zadevnih služb, podjetja, ki so jo do zdaj premalo čutili.

Prav tako so kritično ocenili premajhno skrb za delovne invalide in vse tiste, ki imajo manjšo delovno sposobnost; predvsem so bile pri tej skrbi mišljene nekatere delovne enote, ki se branijo takih delavcev. Enaka kritika je bila izrečena na račun vseh šefov, ki pozabljajo, da so zato postavljeni in imajo dobre osebne dohodke, da delo podrejenih usmerjajo in ga nadzorujejo. Tako pa se dogaja, da nekateri šefi podrejene komaj poznajo, kar kaže, da se za njihovo delo ne zanimajo; ti šefi imajo le naslov, svoje odgovornosti za delo podrejenih pa se ne zavedajo.

Posebno poglavje razprave so bili strokovni kadri, veliki razponi med OD tovarne in Upravo (to mnenje ni bilo podprto z realnimi številkami) in pa o delu disciplinskih komisij, ki imajo drugačne kriterije pri delavcih kot nameščencih, oz. kot je bilo slišati, da disciplinske komisije obravnavajo v bistvu le delavca v proizvodnji, vse kar pa gre po lestevici navzgor — je nedotakljivo!

Predrage in prepočasne usluge ZZA so bile predmet ostre kritike. Delegati so zahtevali, naj se te stvari čimprej uredijo.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrija za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klišej: CP Gorenjski tisk, Kranj

Dogodki ob Novem letu in z nizkimi osebnimi dohodki, začetki februarja kažejo, da je dokaj ljudi nezadovoljnih Ostro reagiranje delegatov — delavcev, na razne pomanjkljivosti, nevarčevanju, nenanihkih merilih in zahteva po takojšnjem boljšem informiranju — je dokaz, da se proizvajalci zanimajo za vse, vendar so o vsem prepozno obveščeni. Zato je prav, kot je dejal tovariš Božič, da se resno rešujejo vsi problemi, in da naj samoupravni organi nizke osebne dohodke vzamejo v poštev kot prve. Prav tako je naglasil, da so odkrite informacije in čisti računi tisti faktor, ki vzdušje v neki tovarni ureja in hkrati pomaga, da integracija ne postane breme posameznih tovarn, pač pa nasprotno, vir hitrejšega napredovanja!

H koncu so konferenco pozdravili tudi gostje in zaželeli novemu odboru čimveč uspehov v letu 1965, ki pač ne bo lahko.

V tajništvo sindikalne podružnice so bili izvoljeni: Marjan Benedik, Dina Ciglič, Anton Čuda, Viktor Henigman, Nežka Jančar, Rado Kokalj, Janko Košnik, Anica Mugerli, Maks Perkovič, Dušan Pirec, Janez Tomazin.

V nadzorni odbor pa: Pavla Jenko, Vinko Plešec, Mara Taler.

Če pretehtam vse besede (hude in mile) izrečene v razpravi na konferenci, tedaj lahko povem eno: razprava je skoraj v celoti segla v resnično življenje kolektiva; v svojih besedah je hotela pregnati neodgovornost, birokracijo in neinformiranost. Nakanazana je bila resnica, ki prikazuje stvari kakor jih delovni kolektiv vidi, brez predhodkov in postranskih namenov.

Ben

Po pogostitvi še skupen posnetek za spomin

Spomnili so se upokoјencev

Na pobudo samoupravnih upokoјencev za probleme organov v Tovarni električnih aparatov je uprava povabila vse upokoјence tovarne. Povabilu so se odzvali vsi razen dveh, ki sta bila bolna. Od ustanovitve tovarne pa do sedaj je odšlo v pokoj 13 sodelavcev. Uprava je pripravila za povabilence majhno pogostitev in skromne denarne nagrade. Upokoјenci so bili ob tem povabljeni in sprejemu izredno presenečeni. V prijetnem razgovoru so povedali marsikaj, kar kaže na vidno zanimanje

ISKRE. Skoraj bi lahko trdili, da se nekateri upokoјenci bolj zanimajo za problematiko kot aktivni člani kolektiva.

V razgovoru je čas hitro minil in kar težko se je bilo posloviti. Ob koncu sprejema je direktor tovarne povabilenim razkazoval nove tovarniške prostore. Zadovoljni so bili, da njihovi sodelavci delajo v boljših pogojih. Ob slovesu je bilo čutiti željo, da bi se še kdaj srečali.

Fr.

DRAŽJI PREVOZ Z VLAKI

Skupščina skupnosti jugoslovanskih železnic je 20. februarja sprejela sklep o zvišanju tarif v potniškem prometu povprečno! za 15%. Ta sklep, ki ga je potrdil Zvezni zavod za cene, bo začel veljati 1. aprila.

Redna cena za prevoz s potniškimi vlaki na vseh razdaljah se bo povečala za 20%. Cene mesečnih vozovnic za delavce, uslužbenice in dijake bodo ostale nespremenjene! Ker tvorijo ti potniki 34% vseh potnikov na železnici, bo znašalo povprečno zvišanje tarif 15%. Razen tega bo dajala železnica 5% popusta organizacijam, ki jemljejo za svoje delavce več kot 10 mesečnih vozovnic.

Dodatna cena za ekspresni vlak se bo povišala od 600 na 2000 din, vendar jo bo treba plačati v polnem znesku samo, če se potuje na relaciji, ki je daljša kot 700 km. Na krajših razdaljah bo ta tarifa sorazmerno manjša.

Za nedeljska povratna potovanja, vključno tudi potovanja za državne in republiške praznike, bo dajala železnica v notranjem prometu še nadalje običajni 30-odstotni popust.

Prevozne cene za prtljago in ekspresno blago se bodo zvišale za 15%, pristojbina za garderobo od 30 na 50, peronska karta pa od 10 na 20 dinarjev.

TUDI JAT PODRAZIL USLUGE

Novo potniške tarife v notranjem letalskem prometu, ki bodo povprečno za 22% višje od dosedanjih, bodo začele veljati 1. marca letos.

Odstotek zvišanja je drugačen za posamezne proge. Potovanje od Beograda do Zagreba se bo na primer podražilo za 1500 din, na relaciji Beograd-Dubrovnik pa za 1600 din. Komercialne popuste bodo odobraval v skladu z gospodarskimi interesi JAT. Za pripadnike JLA bo uveden popust.

Kakor vse kaže, se bodo tarife za prevoz blaga zvišale za 50%, za prevoz pošte pa za približno 30 odstotkov.

Pisma bralcev

Tovariš urednik!

Čeprav smo sicer še sredi pravic zime, dobro založeni s snegom in mrazom, vendarle menim, da še ni prazgodaj za to moje vprašanje. Zanima me namreč in najbrže nisem edini, kaj pripravljajo za člane delovnega kolektiva Iskra naša Počitniška skupnost. Kmalu bo treba planirati letne dopuste in ob tem bi bilo prav in

potrebno, da bi bili člani kolektiva seznanjeni pravočasno z vsemi pogoji in možnostmi za letovanje v letošnji sezoni.

S tem v zvezi vas naprošam, da v naslednji številki našega lista posredujete ustrezen odgovor Počitniške skupnosti Iskra, ki bo verjetno zadovoljil širši krog bralcev.

A. L., Ljubljana

Stari in novi odbor sindikalne organizacije »Elektromehanike«